

Götene kommun

Barn- och ungdomsdemokratiplan 2014 – 2020

Upprättad: 2013-11-21

Antagen av: kommunfullmäktige
Datum för antagande: 2014-02-24, § 6

Kontaktperson: Susanna Ward Jonsson

Innehåll

1. Inledning.....	3
2. Värdegrund.....	3
3. Nulägesbeskrivning	4
4. Omvärldsanalys	5
5. Politisk utgångspunkt – Ledstjärna	6
6. Fokusområde: Politikerkontakt	6
7. Fokusområde: Delaktighet och inflytande	7
8. Förväntat resultat.....	7

1. Inledning

Barn- och ungdomsdemokratiplanen tar sin utgångspunkt i Framtidsplanen för Götene kommun, Barnkonventionen samt lagar och förordningar som berör planens innehåll. Syftet med planen är att öka barn och ungdomars delaktighet och inflytande samt tydliggöra barn och ungdomars rätt och möjligheter att påverka samhället. Planen ska också ge verksamheterna stöd i deras fortsatta utveckling.

I Barnkonventionen är framförallt artikel 12 utgångspunkt. I denna står det:

1. Konventionssatserna skall tillförsäkra det barn som är i stånd att bilda egna åsikter rätten att fritt uttrycka dessa i alla frågor som rör barnet, varvid barnets åsikter skall tillmätas betydelse i förhållande till barns ålder och mognad.

2. För detta ändamål skall barnet särskilt beredas möjlighet att höras, antingen direkt eller genom företrädare eller ett lämpligt organ och på ett sätt som är förenligt med den nationella lagstiftningens procedurregler, i alla domstols- och administrativa förfarandet som rör barnet.

Planen är ett viljeinriktningsdokument för politiker i Götene kommun. Den vänder sig också till verksamheterna Fritid/Ungdom, barnomsorg, förskola, skola och de föreningar som bedriver barn- och ungdomsverksamhet.

Inflytandefrågor i förskola och skola regleras i skollagen och läroplanerna för respektive verksamhet.

Planen omfattar barn/ungdomar i åldersgruppen 0-18 år. I Götene kommun finns det ca 2 700 barn/ungdomar i denna åldersgrupp. Åldersfördelningen på barnen/ungdomarna är 2013-03-30:

- 0 – 6 år: 937 barn
- 7 – 11 år: 705 barn
- 12 – 18 år: 1 072 barn/ungdomar

2. Värdegrund

Bo i Götene - lev i världen är Götene kommuns vision. Den ger uttryck för viljan att skapa goda miljöer för boende och arbete samtidigt som den pekar på vikten av att utveckla fysiska, kulturella och virtuella förbindelser med omvärlden.

Ett centralt begrepp som ska omfatta alla i kommunen är medskaparanda, som handlar om medborgardeltagande och engagemang. Genom att ständigt vara öppen, lyssnande, lärande och

villig att förändra skapas en organisation som säkerställer den lokala demokratin och tillgodoser medborgarnas behov av kommunal service.

Följande värderingar kännetecknar Götene kommun:

Kreativitet

Öppenhet

Tydlighet

3. Nulägesbeskrivning

Nulägesbeskrivningen tar sin utgångspunkt i de förhållanden som gäller våren 2013.

Bakgrund

Götene Ungdomsråd bildades år 2001, vilken var mötesplatsen mellan ungdomar och politiker. Inledningsvis fanns ett stort intresse för ungdomsrådet både från ungdomar och från politiker. Intresset för rådet varierade under den tid som det fanns, vilket gjorde att Kommunstyrelsen beslutade att rådet skulle tas bort. Från och med 2010 finns därför inget Ungdomsråd utan frågor som rör ungdomsinflytande diskuteras i andra forum.

En tjänst som ungdomslots finns idag som ett stöd och ”nav” i kontakten mellan ungdomar och politiker. Ungdomslotsen och den verksamhet som hör till ungdomslotsens uppdrag finns under budgetenheten Politik.

Ungdomslots

Tjänsten som ungdomslots är på 35 % och organiseras inom Fritid/Ungdom. För att göra det möjligt att kunna vara med på exempelvis elevråd på 7-9-skolorna, är samtliga fritidsledare involverade i arbetet med inflytandefrågorna med ungdomslotsen som huvudansvarig.

Forum för inflytande

- *Elevrådsmöte.* Västerbyskolans elevråd träffas ca 1-2 ggr/månad och Fornängsskolans elevråd träffas 10 min varje måndag, därutöver i mån av tid.
- *Politikerträff.* Politiker träffar Västerbyskolans och Fornängsskolans elevråd 1gång per termin.
- *Sociala medier.* Sms och Facebook (800 barn och ungdomar i Götene är knutna till gruppen). Exempel på frågor som ställs: Vill ni ha en betongskatepark i Götene? Vill ni 8:or och 9:or köra klassfotbollen 2012?

Olika projekt har startat efter det att ungdomarna själva skickat in medborgarförslag eller att en fråga kommit upp på något av forumen. Exempel är skateparken och klassfotbollen.

Elever i åk 7 -9 fick år 2012 handledningen/utbildningen ”En guide för elevrådsarbete”.

4. Omvärldsanalys

Sveriges ungdomsråd¹ är en samarbets- och intresseorganisation för landets ungdomsråd. Rådet bildades år 2003 och har anställd personal och rådet producerar material och ordnar utbildningar i syfte att stödja de ungdomsråd som finns.

Sveriges ungdomsråd har listat nio faktorer som de anser vara förutsättningar för att ungdomsråden ska bli framgångsrika:

- Att ungdomsråd drivs av unga
- Att ungdomsråd har egna lokaler
- Att ungdomsråd ges ekonomiska medel
- Att ungdomsråd kompetensutvecklas
- Att ungdomsråd har en egen tjänsteman
- Att ungdomsråd möts i ett gemensamt nätverk
- Att ideellt arbete uppvärderas
- Att unga kan lägga medborgarförslag
- Att politiker har en medvetenhet kring ungdomsråd

Sveriges Ungdomsråd har lyft frågan om det finns en risk för att ungas möjlighet till inflytande och påverkan inte blir lika stor eller blir begränsad till vissa områden om de hänvisas till särskilda former för politiskt deltagande såsom ungdomsråd.

Strategin för att stärka barnets rättigheter i Sverige (Prop. 2009/10:232 antogs av Riksdagen 1 december 2010) ska vara utgångspunkt för riksdag, regering, statliga myndigheter, landsting och kommuner i arbetet med att trygga barns rättigheter. Där står bl.a. ”Barn ska ges förutsättningar att uttrycka sina åsikter i frågor som rör dem”.

Forskning lyfter frågor som t.ex. kan ungdomsråd och liknande demokratiska innovationer öka medborgarnas inflytande och delaktighet? Kan ett ungdomsråd där medlemmarna inte väljs av övriga ungdomar representera alla kommunens unga?

Kommuner i närområdet:

- *Skövde* har ett Ungdomspolitiskt program för 2011-2013. Där beskrivs deras **Ungdomsforum** som består av intresserade ungdomar som bildar ett ungdomsråd och är en referensgrupp till en politisk grupp, en ledningsgrupp och en arbetsgrupp från de olika förvaltningarna i kommunen. Ungdomsforum är en öppen grupp.
- *Grästorps* har ett **Ungdomsråd** som träffas fyra gånger per år. Rådet startade 2012. Kommunalrådet är ordförande och kvalitetschefen i kommunen är sekreterare. Dessutom finns en Facebooksida, Grästorps Ungdomsråd, som är öppen för alla. Där erbjuds ungdomar att vara med i den slutna Facebookgruppen ”Grästorps

¹ <http://sverigesungdomsrad.se/>

Ungdom”. Där kan frågor som tas upp i Ungdomsrådet förankras mm. Deltagarnas ålder är 13-24 år.

Sveriges kommuner och landsting SKL har gett ut rapporten *Medborgardialog för unga. En hjälp på vägen i att utveckla ett systematiskt arbete för dialoger med unga*² (maj 2012). SKL uttrycker ambitionen bakom den skrift man tagit fram med ”Utmaningen är alltså inte de ungas brist på engagemang utan de brister i strukturer och former vi erbjuder för att unga ska kunna delta”.

5. Politisk utgångspunkt – Ledstjärnor

Den politiska utgångspunkten för barn- och ungdomsdemokratiarbete i Götene kommun under 2014 – 2020 kan sammanfattas:

- *Barn och ungdomar i Götene kommun ska uppleva att de har inflytande över sin livssituation och att de har goda möjligheter till personlig utveckling.*
- *Som politiker är man ständigt nyfiken på barns och ungdomars åsikter och tar tillvara dem.*

6. Fokusområde: Politikerkontakt

Barn och ungdomar i Götene kommun är en stor och viktig grupp vars åsikter och idéer vi politiker vill lyssna på och ta del av.

Politiker i Götene kommun vill medverka till förenklade kontakter som gör det lätt för barn och ungdomar att möta dem i deras forum såsom sociala medier, hemsida mm. Det är även viktigt att politiker träffar barn och ungdomar i deras vardagsmiljö. Genom närmare och tätare kontakt skapas möjligheter till större intresse och förståelse för lokal politik.

Politiker skapar möjligheter för barn och ungdomar att kunna påverka. Information och kommunikation är en förutsättning för detta.

Mål

- Intresset och förståelsen för lokal politik ökar.
- Barn- och ungdomsdemokratiarbetet når ut till samtliga barn/ungdomar.
- Den direkta kontakten mellan barn/ungdomar och politiker ökar.
- Dialogen mellan barn/ungdomar och politiker förenklas genom att ett kontaktpolitikersystem införs.
- Politikens medverkan på barns/ungdomars arenor ökar för att därigenom skapa kontakt.

² <http://webbutik.skl.se/bilder/artiklar/pdf/7164-779-5.pdf>

- En ungdomslots finns även fortsättningsvis i kommunen som en länk mellan barn/ungdomar och politiker.

7. Fokusområde: Delaktighet och inflytande

Ett väl fungerande samhälle vilar på en stabil demokratisk grund där alla invånare känner delaktighet och engagemang. I Götene kommun är det viktigt att vi arbetar för att barn och ungdomars röster blir hörda och att deras åsikter tas tillvara. Det ska finnas arenor där möjlighet för delaktighet och inflytande skapas så att barn och ungdomars idéer ges möjlighet att diskuteras. Kommunen ska hålla barn och ungdomar uppdaterade om olika händelser och politiska beslut som tas i kommunen så att de kan följa utvecklingen.

Engagemang och initiativ från barn och ungdomar ska uppmuntras och ses som en tillgång för kommunens arbete. Barn och ungdomar är vår framtid och framtiden skapas i ett gemensamt arbete mellan barn, ungdomar och vuxna.

Mål

- Barn/ungdomars medvetenhet om att de kan vara med och påverka ökar.
- Flexibiliteten ökar när det gäller inflytandeformer för barn/ungdomar.
- Möjligheten till inflytande för barn i tidiga åldrar ökar.
- Politikers medverkan på barn/ungdomars arenor ökar för att därigenom skapa kontakt.
- Politiker håller alltid barn/ungdomar uppdaterade om ett ärendes gång och om vilka beslut som tagits i de ärenden som de initierat.
- Barn och ungdomar visas uppskattning och respekteras för sitt deltagande i demokratiarbete av olika slag.

8. Förväntat resultat

Barn och ungdomar har framtidstro och vet att deras synpunkter är viktiga för att skapa ett fungerande samhälle.

Barn och ungdomar känner sig trygga och har en bra självbild. De är lyhörda för och respekterar andras åsikter och visar empati för sina medmänniskor.

Politiker engagerar sig i frågor som rör barn- och ungdomsdemokrati i kommunen.

Kontaktvägar mellan barn/ungdomar och politiker är tydliga.

Det finns en bra dialog mellan barn/ungdomar och politiker. Ungdomsinflytande sker i Barnkonventionens anda.

Barn och ungdomar är stolta över att vara engagerade i demokratiskt arbete.

Det är högt valdeltagande bland förstagångsväljare.

Det är viktigt att Götene kommun blir en kommun med god dialog och ungdomsinflytande.